

בכחה המזלג

אורירית-רוחנית, שאינה זקוקה כל כך למשען ק'קעריגיאונרפי צר והמסתפקת בכמה מנינים של יהודים המכוננים כאן והשולחים את קרני אורם להפוצות הנולה, למען יוכלו אחינו בני ישראל לישב שם בשלום וליהנות מזוה של רוח היהדות המנוצחת, למשל, בידישה רונדשוויי, ידענו את רסוג הזה של ציונים אלה הצצים ביחוד בימי שפל ולא תמהנו, אולם מאד תהתי לכשנודע דמנה לידי חוברת עברית וגורדוגיספית, המועדה בשביל הנוער (הצעיר), לנוב, חוברת ב' ובה ויכוח על ציונות וסוד ציאליות בין החברים א' וב' וג' ולנסוף משתרבים דברי לבין הסיכום והסיום של מנהל השיחה הפוסק: "הציונות איננה שאלה של בנין הארץ בלבד, כי אלמלי היה הארץ בנויה על תלה ומיושבת על ידי ערבים או בני עם אחר, כי או לא היינו חרלים להיות ציונים מסני זה?" מנהל השיחה הצעיר לא יחדל מסני מלחא וזרתא דא, כמן חוסר-הטריטוריה הלאומית, להיות ציוני. — פליאה היא, ולמה כל אותה הפילוסופיה של אלמלי?

בשם הרוב, כבר סיפר המאן (דבר' 748) על הועידה של ציוני גליציה המזרחית ועל דיר רייך שנתעטר בכתר הנשיאות, לאחר אשר רק 75 איש מבין 205 צירים הביעו לו ולחבריו את אמנם, עיינתי בנליונות הכוללת הפולנית, האופיציו של דיר רייך, והנה מצאת, כי אמנם היתה בוועידה זו אור פוויציה ובראשה דוקא מוטיקי הסנהינים, אבל לנוי האופיציו לא שווה להביא את דבריהם, מסאת העדר קו הנויני, זכורני, כי בהיות עוד ראשי האופוויציה הונו מנאמני רייך, היתה כל מלה הוצאת מפיהם קדושה ונמסרה באותו עתון לכל דקדוקה בדחילו ורחימו, אולם משנת-פסו לסיגת נפסלו אף לקו ישר של הניון פשוט, כך דרכם של כל-ימכסא, קראתי גם בנאום התשובה של דיר רייך למשינוי וכו, נמצא לאמר: אין מקום בינינו לכנופיות פרקציוניות, מש-מזת צריכה להיות ויהי מה וכל דמודר במלכות אין לפניו אלא להסתלק, הנה ובוטניסקי לא רצה להשמע להנהלה: ודרכה וגם סולוב צייק לא ציית לה, ושניהם היו אנוסים ללכת; והוא הדין לזני מנחם מנדיל אוסישקין ואפילו מרוצקי שהעז למרות את פי הרוב שבהנהלה הודה מנדולתו וגם מורציבסקי שלא הסכים לדרכי הרוב שבפ, ס, ס, הוצא מתוכה פחוקת יד, — חמש הדוגמאות האלה היו ערוכות בפי דיר רייך, כמובן בשם... הרוכ השליש, והנה באה בעת-נות תוספת הודעה לדבריי-המאן לאמר: דיר רייך ושאר חברי הועה"פ של ציוני גליציה המזרחית נבחרו בשלושים וחמשה קולות מבין 205 צירים, ס, הו, איפוא הרוב השליש ומי הכנופיה הפרקציונית? אחמחה, הרי יש גם בעולם מה שקורין ארוחמטיקה.

למעמדה של העברית בנוי לה, אסתפק בציטטה מתוך מאמר ואמסרנה מלה במלה: "התחילה שנת-למודים חדשה וכשום מקום אין אני יכולים לרודע כמה מילדי ישראל נרשי מו אצלנו בבתי הספר העברים, כמה קורסים עברים נפתחו וכמה ילדים יהנו השחא מתנוך יהודי בכלל, הרי קיימת הסתדרות טורים עברים, קיימת חרבות, קיימת חברת בית הספר היהודי, קיימות קהלות רבות אשר הציונים והיהודים הלאומיים כהיום את רוב מנין ובנין ובכל זאת — — אין איש יודע, אין איש מתענין, אין איש שם אל לב, אם ילדי ישראל לומדים בבתי ספר יהודים או נמכרים לעקר של האולגנות שביסוד-הטמיעה. — — בבתי הספר האירישאיים בפולין הקונגרסאית מורנשת תנועה נדונה ויום יום הננו קוראים על פעולתם, כמה ילדים נרשמו בבתי הספר שלהם, כמה נתי ספר נפתחו לשנת הלמודים החדשה ואצלנו השלך הס, שקט, דממת מות ומנוחת מות, האן בנינו איש שיתמכר לשאלה החיונית הזו של התנועה הלאומית אשר לעם ישראל כולו? — — עלינו לדעת את מעמדנו ואם קיים בכלל למוד יהודי באסכולות, — הדברים נכתבו (מארנען 268) בידי מנהיג ציוני וחברי המועדון היהודי אשר בסיים הפולני, פשוטו כמשמעו: אין איש דואג ואין איש יודע, והיכן, למשל, היו הכותב ושכמתו?

ואולי ניתנה התשובה במודעה הנדולה שנדפסה ב"הצפירה" (נל' 254) באותיות גדולות לאמר: היום, יום ד' — אספת מחאה נגד הקהלה היהודית הור' שאית והפרקצה הציונית בעד יחסן האדיש לבית הספר העברי ושפת הור' ראה העברית?

כנות עתונאית, יום שמתה לכוני ולעתונו בורשה, נודמנו לידם ידעות הקפא"י מס, 60 והם ששים וצוהלים למסור את הכתוב שם לקוראי-הם על הגבלת העליה החלוצית המפוררת את חיל המלואים בגולה ומרופפת את אוננו בארץ, על המים אשר באו עד נפשי, על הענויים והחרפות בעטיה של הביורוקרטיה הציונית, על אלפי הפועלים שהסתינו בערב ראש השנה למכסת הסיוג הזלוב ונתקבלה טלגמה מלונדון: לאוי, ולכסוף מביאה ה"פאלקס" צייטונני על בקורו האחרון של וייצמן בא"י: אולם רעה היתה הפעם התנהגותו של העם — הם פנשו בנשיאם בקלה על פיהם והחריסו כלפי האוטומוביל שלו קריאות מפולפלות: "הבוז לאונטי" דיסט פושט הרגל! סוכן אנגלי בוגד!" — וגם את הנדיה הו אין ה"פאלקס" צייטונני הוששת לפרסם ולהביאה בלא בושט פנים כרוכה בודיעות הקפא"י 60.

ציונות בלי ציון, עם נעילת השערים של הארץ ועם המשבר החמור ועם סמאות-הקונסולירציה: עולה עתה סחדש במחמתיהם של רבים טין ציונת